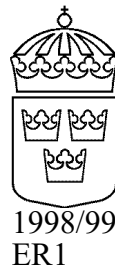

Redogörelse till riksdagen

1998/99:ER1

Från Sveriges delegation vid Europarådets
parlamentariska församling

Riksdagens Europarådsdelegation överlämnar bifogade redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska församlingen under 1998. Till redogörelsen är fogad en förteckning över av församlingen under perioden antagna rekommendationer, resolutioner och andra beslut.

Stockholm den 18 februari 1999

På delegationens vägnar

Jan Bergqvist

Kirsti Pulkka-Ericson

Albanien, Andorra, Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Makedonien (FYROM), Malta, Moldova, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Ryssland, San Marino, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Turkiet, Tyskland, Ukraina, Ungern, Österrike

Innehållsförteckning

1 Europarådets roll i det europeiska samarbetet	4
2 Den parlamentariska församlingens verksamhet under 1998: möten och viktigare frågor	5
2.1 Möten	5
2.2 Riksdagens delegation	5
2.3 Utvidgningen, granskning av efterlevnaden av åtaganden	6
2.4 Politiska frågor	7
2.5 Demokrati och mänskliga rättigheter	7
2.6 Sociala och ekonomiska frågor m.m.	8
2.7 Uppföljningen av toppmötet	8
2.8 Europeiskt talmansmöte i Stockholm	9
2.9 Utskottssammanträde i Stockholm	9
2.10 Gästtalare	10
2.11 Val av generalsekreterare för Europarådet	10
3 Den svenska representationen	10
4 Huvudområden för församlingens verksamhet	13
4.1 Granskning av hur medlemsländerna uppfyller sina åtaganden	13
4.2 Politiska frågor	14
4.3 Juridiska frågor och mänskliga rättigheter	16
4.4 Ekonomi och utveckling	17
4.5 Sociala frågor, hälso- och familjefrågor	17
4.6 Kultur och utbildning	18
4.7 Naturvetenskap och teknik	18
4.8 Miljö, regionalplanering, lokal förvaltning	19
4.9 Befolknings- och flyktingfrågor	19
4.10 Jordbruk och landsbygdsutveckling	20
4.11 Kontakter med nationella parlament och med allmänheten	20
4.12 Jämställdhet mellan kvinnor och män	20
Förteckning över församlingens beslut	21

Europarådets historiska uppdrag är att medverka till Europas demokratiska säkerhet på grundval av kraven på demokrati, mänskliga rättigheter och en fungerande rättsstat. Europarådet har nu verkat i ett halvsekel. Sverige tillhörde grundarna när Europarådets stadgar undertecknades av 10 västeuropeiska stater i London den 5 maj 1949. Sedan dess har det politiska landskapet förändrats. Efter Berlinmurens fall har medlemskretsen snabbt utvidgats till att omfatta även flertalet länder i Central- och Östeuropa. I dag har Europarådet 40 medlemsländer och är därmed på väg att uppfylla sin alleuropeiska kallelse med nästan alla europeiska stater som medlemmar.

Inom Europarådets ram samarbetar såväl medlemsländernas regeringar som parlament och lokala politiska organ. Europarådet har tre huvudorgan: ett beslutande och verkställande organ – ministerkommittén, ett rådgivande organ – den parlamentariska församlingen, ett organ för samarbete på lokal och regional nivå – den europeiska kongressen för lokala och regionala organ, kommunalkongressen CLRAE. Den parlamentariska församlingen har för närvarande 286 ledamöter och lika många suppleanter som utsetts av de 40 medlemsländernas parlament. Dessutom deltar med gäststatus parlamentariska delegationer från fyra stater som ansökt om medlemskap, nämligen Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina och Georgien, och som observatörer parlamentariker från Israel och Canada. Vid januarisessionen 1999 tillstyrkte församlingen Georgiens ansökan om medlemskap i Europarådet.

Sedan tillkomsten 1949 har den parlamentariska församlingen inom Europarådets ram bidragit till att främja fred och frihet, mänskliga rättigheter, demokratins principer och social rättvisa i Europa. Även om församlingen i första hand har en rådgivande funktion har parlamentarikerförsamlingen aktivt medverkat till utvidgningen av Europarådet. I arbetet har ingått att förbereda kandidatländer för medlemskap, bedöma om villkoren för medlemskap är uppfyllda och bistå de nya medlemsländerna i deras demokratiska utveckling. Församlingen har även varit pådrivande i andra frågor, bl.a. för tillkomsten av konventioner.

En viktig fråga för den parlamentariska församlingen är att säkerställa att Europarådets grundläggande värderingar inte försvagas – och därigenom dess trovärdighet – när medlemsantalet växer. Församlingen följer två vägar för att stödja de nya medlemsländerna i deras strävan att uppfylla sina åtaganden om en demokratisk samhällsutveckling. Man har utvecklat granskningsprocedurer och inrättat ett utskott för granskning av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden, som metodiskt och återkommande granskar hur medlemsstaterna efterlever sina åtaganden och tillämpar Europarådets principer om demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Samtidigt stödjer man utvecklingen av de nya medlemsstaternas lagstiftning och rättsväsende genom utbildningsprogram, studiebesök, rådgivning till nybildade parlament och seminarier för lagstiftare.

Europarådet högtidlighåller sitt femtioårsjubileum den 5 maj 1999. Förändringarna i omvärlden ställer nya krav på organisationen. Inför millennieskiftet har medlemsstaternas regeringar och parlament arbetat med frågan

om verksamhetens framtida inriktning och det europeiska samarbetet. En grupp ”visa personer”, tillsatta av toppmötet, har utarbetat ett förslag till förnyelse av organisationen.

1998/99:ER1

2 Den parlamentariska församlingens verksamhet under 1998: möten och viktigare frågor

2.1 Möten

Europarådets parlamentariska församlings session 1998 var fördelad på fyra delsessioner. Samtliga hölls i Strasbourg. Delsessionerna ägde rum den 26–30 januari, den 20–24 april, den 22–26 juni och den 21–25 september. Ständiga utskottet, som beslutar på församlingens vägnar mellan delsessionerna, sammanträdde den 18 mars, den 26 maj och den 4 november. En s.k. minisession hölls i Lissabon den 25–26 maj med deltagande av ständiga utskottet och tre fackutskott.

Vid de fyra delsessionerna debatterade församlingen rapporter, avgav rekommendationer till ministerkommittén, antog resolutioner samt direktiv och gjorde uttalanden i aktuella frågor. De rapporter som lades fram för församlingen och det ständiga utskottet hade förberetts i de 14 fackutskotten som sammanträtt antingen i Strasbourg, i Paris eller i något av medlemsländerna på inbjudan av respektive lands parlament.

Till president för församlingen omvaldes för tredje året den tyska parlamentsledamoten Leni Fischer (CDU). Enligt praxis kan man väljas till president högst tre år.

2.2 Riksdagens delegation

Den svenska delegationen vid 1998 års session bestod av sex ordinarie ledamöter: Jan Bergqvist (s), ordförande, Anders Björck (m), vice ordförande, Berit Andnor (s), Göran Magnusson (s), Lisbet Calner (s) och Birger Hagård (m). Suppleanter för dessa var Sören Lekberg (s), Ingegerd Wärnersson (s), Knut Billing (m), Inga-Britt Johansson (s), Olof Johansson (c) och Elisabeth Fleetwood (m). Maud Björnemalm (s) valdes i oktober att efterträda Ingegerd Wärnersson som då utnämns till statsråd.

Berit Andnor valdes till vicepresident i den parlamentariska församlingen för 1998. Hon var dessutom ledamot i församlingens byrå och ”Joint Committee”. Birger Hagård var under 1998 ordförande i utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter. Inga-Britt Johansson var ordförande i utskottet för jordbruksfrågor och landsbygdsutveckling.

Delegationen förberedde delsessionerna vid möten i riksdagen. Vid tre tillfällen hölls gemensamma möten med den svenska delegationen till Europarådets kongress för lokala och regionala organ, CLRAE, som består av kommun- och landstingspolitiker.

Efter riksdagsvalet i september 1998 utsåg kammaren en ny delegation för mandatperioden 1999–2002. Till ordinarie ledamöter utsågs Jan Bergqvist (s), Anders Björck (m), Lisbet Calner (s), Maud Björnemalm (s), Maggi Mikaelsson (v), Ingrid Näslund (kd) och till suppleanter Göran Magnusson

(s), Knut Billing (m), Sören Lekberg (s), Marie Granlund (s), Mats Einarsson (v) samt Björn von der Esch (kd). Delegationen höll ett konstituerande möte i december 1998. Presidiet omvaldes.

1998/99:ER1

2.3 Utvidgningen, granskning av efterlevnaden av åtaganden

Den parlamentariska församlingens arbete har under hela 1990-talet präglats av utvecklingen i Öst- och Centraleuropa. För framtiden är det särskilt viktigt att stärka de demokratiska krafterna i dessa länder och stödja deras strävan att bygga upp ett oberoende rättsväsende, skydda nationella minoriteter, avskaffa dödsstraffet och stärka de mänskliga rättigheterna.

Övervakningen av att de 40 medlemsländerna uppfyller medlemskapets krav på demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer fortsatte även under 1998 att vara en prioriterad uppgift som engagerade parlamentarikorförsamlingen. Församlingen har under de senare åren utarbetat en ny struktur för granskning.

Granskningsutskottet, som varit verksamt sedan april 1997, har till uppgift att kontinuerligt granska att alla medlemsländerna, nya såväl som gamla, respekterar Europarådets grundläggande principer och uppfyller de åtaganden som gjorts i samband med medlemskap. Utskottet har tagit över de granskningsuppgifter som tidigare åvilat de politiska och juridiska utskotten och utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer. Dess 65 ledamöter utses av de fem politiska grupperna (i motsats till de andra utskotten där medlemmarna utses av de nationella delegationerna). Härutöver ingår de politiska och juridiska utskottens ordföranden ex officio. Granskningsutskottets möten är inte öppna för andra än ledamöterna. Under 1998 granskades Bulgarien och Ryssland. Andra stater, som är föremål för pågående övervakning, är Albanien, Kroatien, Lettland, Moldova, Slovakien, Makedonien (FYROM), Turkiet och Ukraina.

Vitrysslands parlaments gäststatus (sedan 1992) är suspenderad av byrån på rekommendation av politiska utskottet.

I Bosnien-Hercegovina, som sedan 1994 har gäststatus, har utvecklingen bedömts gå åt rätt håll. Som följd av detta beslutade församlingens byrå i mars att inleda den procedur som leder till landets medlemskap i Europarådet. Som ett första steg i proceduren reste en grupp framstående jurister till landet för att undersöka om det juridiska systemet uppfyller Europarådets krav.

Förbundsrepubliken Jugoslavien ansökte om medlemskap under våren 1998. Monaco lämnade in sin medlemskapsansökan under hösten.

Vid den första delsessionen debatterades *erkännandet av den ukrainska delegationens fullmakter* (dok. 7993). Församlingen hade under de föregående månaderna diskuterat möjligheten att inte godkänna fullmakterna. De godkändes dock efter omröstning i plenum.

Ministerkommittén har sin egen särskilda övervakningsprocedur. Även kommunalkongressen, CLRAE, har en roll som övervakare av att den lokala självstyrelsen efterlevs.

Förutom kärnämnet granskning av medlemsstaternas åtaganden dominerades 1998 års debatter i parlamentarikerförsamlingen av de akuta kriserna på Balkan. Situationen i Kosovo var på parlamentarikerförsamlingens dagordning vid varje delsession. Förbundsrepubliken Jugoslavien och Albanien var också återkommande teman. Det rådde en samsyn att Europarådet inte passivt bör avvakta att andra aktörer löser kriserna. Omedelbart eldupphör, fortsatt granskning av situationen, respekt för yttrandefrihet i hela Förbundsrepubliken Jugoslavien samt lagstiftning och praxis som är i harmoni med Europarådets principer var krav som framfördes. Församlingen ville ge en klar signal till det jugoslaviska ledarskapet att respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är villkor för medlemskap.

Andra aktuella frågor som debatterades av församlingen var läget i Algeriet och fredsprocessen i Nordirland.

De akuta kriserna i Kosovo och Albanien och valövervakningar i ett flertal länder har visat att Europarådet i samarbete med andra organisationer på ett positivt sätt kan bidra till främjandet av fred och demokrati. Man kan säga att utöver debatterna rörande konflikter och fredshot var Europarådets roll och samarbete med andra internationella organisationer de mest centrala frågorna under 1998.

Samarbetet mellan EU och Europarådet samt mellan de två parlamentariska församlingarna berördes vid en särskild debatt och i samband med ett besök vid Europarådets parlamentariska församling av Europaparlamentets talman.

2.5 Demokrati och mänskliga rättigheter

Demokrati och mänskliga rättigheter återkom i många olika debatter under 1998. Utöver granskningen inför och efter medlemskap var det främst den fortsatta förekomsten av dödsstraff i vissa av medlemsländerna som var föremål för intensiv bevakning. 1998 års session inleddes med en debatt om Ukrainas åtagande att införa moratorium på verkställandet av dödsstraff. Församlingen fortsatte sin bevakning av att flyktingars, tvångsförflyttades och asylsökandes rättigheter beaktas även under svåra förhållanden och att anslutningen till Europarådets konventioner om skydd för nationella minoriteter och om historiska minoritetsspråk fortskrider. De värnpliktigas mänskliga rättigheter var också föremål för parlamentarikerförsamlingens intresse.

Den nya europeiska domstolen för mänskliga rättigheter började sin verksamhet den 1 november 1998 i enlighet med beslut vid Europarådets toppmöte. Den nya domstolen är permanent och ersätter både Europeiska kommissionen för mänskliga rättigheter och den tidigare Europadomstolen. Detta innebär att den nya domstolens domare, till skillnad från tidigare, arbetar på heltid i Strasbourg. Den nya Europadomstolen består av en domare från varje land som tillträtt Europakonventionen. Regeringarna föreslår domarkandidater medan det är den parlamentariska församlingen som utser domstolens ledamöter. Den svenska domaren Elisabeth Palm utsågs till Europadomstolens vice ordförande.

Vid början av 1998 års session beslutade parlamentarikerförsamlingen att inrätta ett nytt utskott som skall behandla frågor rörande jämställdhet mellan kvinnor och män.

2.6 Sociala och ekonomiska frågor m.m.

Också inom det sociala området bevakades rättigheterna för utsatta grupper. Församlingen antog bl.a. rekommendationer om åtgärder för att bekämpa sexuellt utnyttjande av barn och social utslagning. På det ekonomiska området debatterades ekonomisk brottslighet och åtgärder mot korruption. Den turbulens som drabbat världsekonomin under 1998 och parlamentarikernas oro för dess konsekvenser kom till uttryck i debatten om Japans ekonomiska kris.

Rapporter om verksamheterna inom Europeiska utvecklingsbanken, EBRD, och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, OECD, finns på församlingens dagordning varje år. Församlingen har uppdraget att vara parlamentariskt forum för och granska verksamheten i mellanstatliga regeringsorgan som OECD och EBRD. Den utvidgade parlamentariska församlingen, bestående av 44 Europaråds- och OECD-länder, debatterade ämnet. Företrädare för Canada, Japan, Korea och Mexico deltog i debatten.

Som exempel på parlamentarikerförsamlingens breda verksamhet kan vidare nämnas rapporterna till församlingen om världshavens tillstånd, marin forskning och teknik, senaste trender i den internationella havsrätten, turismens utveckling i Central- och Östeuropa samt möjligheter till hållbar utveckling i Medelhavsområdet och Svarta havsbassängen.

2.7 Uppföljningen av toppmötet

Enligt beslut vid toppmötet i oktober 1997 utarbetade en grupp av ”visa personer” under ledning av förre portugisiska presidenten Soares ett förslag om Europarådets framtida organisation och struktur, politiska profil och relationer till andra internationella organisationer. Den parlamentariska församlingens president Leni Fischer ingick i gruppen. Slutrapporten lämnades till ministerkommittén i november 1998.

Rekommendationerna kan inordnas under fyra huvudrubriker, nämligen Europarådets politiska roll och samarbete med andra organisationer, Europarådets olika organ, Europarådets struktur och verksamhet samt Europarådets synlighet. Enligt rapporten bör Europarådets organisation förbli oförändrad. Däremot föreslås förstärkning av olika organs roll och förtydligande av samspel och relationer mellan dem. Samarbetet med andra internationella organisationer bör vidareutvecklas.

Ministerkommitténs arbete behöver aktiveras och effektiviseras. Kommitténs möteskalender bör ses över. Konsensusbeslut är prioriterat förfarande, men majoritetsbeslut skall kunna förekomma. Ministerkommittén bör konsultera parlamentarikerförsamlingen i frågor som rör budgeten och antagandet av konventioner. Vidare rekommenderas att församlingen bör få vara representerad vid alla högnivåmöten med EU, OSSE och FN. Kommunal-

kongressens kompetens bör tas till vara på ett effektivare sätt. Omstrukturering av dess arbetsmetoder rekommenderas. Generalsekreteraren bör lämna en samlad årsrapport om verksamheten till parlamentarikerförsamlingen och ministerkommittén. Den bör innehålla förslag till utveckling av verksamheten och uppföljning av aktiviteter. Generalsekreteraren skall enligt rekommendationerna kunna anlita utomstående experter. Sekretariatet bör indelas i fyra direktorat. Budgetmål bör fastläggas på flera års sikt. Samtidigt bör organisationens budget ökas genom frivilliga bidrag. Målsättningen bör vara förhöjd effektivitet, kvalitet, synlighet och öppenhet. Granskningen av att medlemsstaterna lever upp till Europarådets principer bör vara prioriterat område.

2.8 Europeiskt talmansmöte i Stockholm

Europarådet har en tradition att vartannat år sammankalla ett möte med talmännen i medlemsländernas parlament. Tidigare har sådana möten hållits i Budapest, Haag, Bern och Strasbourg. Även talmän från stater med observatörs- eller gäststatus deltar liksom presidenterna i ett antal interparlamentariska församlingar – Europarådets parlamentariska församling, Europaparlamentet, Nordatlantiska församlingen, OSSE:s parlamentariska församling, Västeuropeiska unionens församling, Beneluxrådet, Interparlamentariska unionen och Nordiska rådet. Riksdagens talman Birgitta Dahl var värd för det europeiska talmansmötet 1998 som arrangerades i riksdagshuset i samarbete med den parlamentariska församlingen den 12–13 juni med närmare 60 deltagande talmän.

Mötets tema var ”Utmaningar för de nationella parlamenten i ett demokratiskt Europa under utvidgning”. Huvudrapportör och inledare vid mötet var talmannen i Österrikiska nationalrådet, Dr. Heinz Fischer. ”Key note speakers” var talmannen i spanska Cortes deputeradekammare, Federico Trillo Figueroa, och talmannen i den ryska Statsduman, Gennadij Seleznev. Dr. Fischer framhöll att till millennieskiftets utmaningar för nationella parlament hör konsolideringen av Europa som ett område med frihet, stabilitet, säkerhet och ekonomisk utveckling. Utvidgningen av Europeiska unionen samt bekämpandet av arbetslösheten var andra utmaningar.

2.9 Utskottssammanträde i Stockholm

Mellan de fyra årliga delsessionerna i Strasbourg sammanträder Europarådets parlamentariska församlings utskott i medlemsländerna, på inbjudan av respektive lands parlament. Det är en tradition att utskottet för kultur och utbildning besöker den stad som är europeisk kulturhuvudstad. Med anledning av detta inbjöd den svenska Europarådsdelegationen kultur- och utbildningsutskottet till Stockholm. Besöket ägde rum den 11–13 maj 1998. Ett anförande av kulturminister Marita Ulvskog om svensk kulturpolitik inledde besöket. En introduktion till kulturhuvudstadsårets aktiviteter och besök i Kulturhuset ingick i programmet under första dagen. Bevarandet av det marina kulturarvet inkluderades i besöket på utskottets önskemål. På utbildningssidan ingick studiebesök vid Stockholms universitet och vid Hjul-

staskolan. Under ett besök vid Svenska Akademien fick ledamöterna en orientering om Akademiens verksamhet och arbetet med att utse Nobelpristagare i litteratur. Besök i Stadshuset, Vasamuseet och Drottningholms slottsteater kompletterade bilden av det svenska kulturutbudet.

2.10 Gästtalare

Ett stort antal stats- och regeringschefer, parlamentstalmän, chefer för internationella organisationer och andra ledande internationella personer framträdde vid den parlamentariska församlingens delsessioner i Strasbourg. Bland dem fanns FN:s flyktingkommissarie Sadako Ogata, EU-kommissionären Hans van den Broek, Rumäniens premiärminister Radu Vasile, Bulgariens premiärminister Ivan Kostov, chefen för Internationella organisationen för migration (IOM) James N. Purcell, Belgiens kung Albert II, IMF:s chef Michel Camdessus, Polens utrikesminister Bronislaw Geremek (i egenskap av OSSE:s Chairman-in-Office), OECD:s generalsekreterare Donald Johnston, Maltas president Ugo Mifsud Bonnici, Storbritanniens biträdande minister för Nordirlandfrågor Paul Murphy samt Irlands biträdande utrikesminister Liz O'Donnell.

I egenskap av ministerrådets ordförande första halvåret redogjorde den tyske statssekreteraren Werner Hoyer vid januarsessionen och den tyske biträdande utrikesministern Helmut Schäfer vid aprilsessionen för ministerrådets prioriteringar och svarade på frågor från församlingens ledamöter. Greklands biträdande utrikesminister Giorgos Papandreou fyllde samma funktion andra hälften av 1998.

Talmän som gästade församlingen var Europaparlamentets talman José Maria Gil-Robles och rumänska senatens talman Petre Roman.

2.11 Val av generalsekreterare för Europarådet

Församlingen väljer ny generalsekreterare vid junisessionen 1999. Sista dagen för anmälan av kandidater är fastställd till den 15 februari 1999.

3 Den svenska representationen

För 1998 års session hade riksdagen anmält följande valda ombud och suppleanter till församlingen och dess organ.

Ombud

1. Jan Bergqvist (s), delegationens ordförande
2. Berit Andnor (s)
3. Anders Björck (m), delegationens vice ordförande
4. Göran Magnusson (s)
5. Lisbet Calner (s)
6. Birger Hagård (m)

1. Sören Lekberg (s)
2. Ingegerd Wärnersson (s) till 1998-10-29 då Maud Björnemalm (s) övertog hennes plats.
3. Knut Billing (m)
4. Inga-Britt Johansson (s)
5. Olof Johansson (c)
6. Elisabeth Fleetwood (m)

Ombuden och suppleanterna var fördelade dels på det ständiga utskottet, dels på församlingens 14 fackutskott. Det ständiga utskottet har fullmakt att besluta på församlingens vägnar under perioder då denna ej är samlad. I fackutskotten, vilka sammanträder såväl under som mellan församlingens plenarmöten, bereds ärenden som församlingen har att besluta om. Utgående från utskottens betänkanden och förslag antar församlingen rekommendationer till ministerkommittén, resolutioner, yttranden och direktiv. Flertalet utskott har tillsatt underutskott, vilka i många fall är permanenta från session till session. Vidare kan ad hoc-utskott utses för en särskild fråga.

Ombuden och suppleanterna var under 1998 års session fördelade på församlingens utskott och underutskott på sätt som anges nedan (utskotts-suppleanter inom parentes).

Ständiga utskottet: Andnor, Björck (Bergqvist, Billing) samt Hagård och Inga-Britt Johansson ex officio i egenskap av ordförande i utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter respektive utskottet för jordbruksfrågor och landsbygdsutveckling

Politiska utskottet: Bergqvist, Björck (Andnor, Hagård)

Underutskottet för relationer med icke-medlemsländer: Bergqvist

Utskottet för ekonomi och utveckling: Billing, Calner (Björck, Wärnersson t.o.m. 98-10-29. Wärnersson ersattes av Björnemalm fr.o.m. 1998-11-04)

Underutskottet för internationella ekonomiska relationer: Billing (Calner)

Underutskottet "Nord-Syd: Europas roll": Calner (Billing)

Utskottet för social-, hälsovårds- och familjefrågor: Andnor, Fleetwood (Magnusson, Wärnersson t.o.m. 1998-10-29. Wärnersson ersattes av Björnemalm fr.o.m. 1998-11-04)

Underutskottet för barnfrågor: Fleetwood, Wärnersson t.o.m. 1998-10-29. Wärnersson ersattes av Björnemalm fr.o.m. 1998-11-04

Underutskottet för den europeiska sociala stadgan och arbetsmarknadsfrågor: Andnor

Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter: Hagård, ordförande, Magnusson (Billing, I-B Johansson)

Underutskottet för mänskliga rättigheter: Hagård (ex officio)

Kultur- och utbildningsutskottet: Fleetwood, Wärnersson t.o.m. 1998-10-29. Wärnersson ersattes av Björnemalm fr.o.m. 1998-11-04 (Billing, Lekberg)

Underutskottet för kulturarvet: Fleetwood

Underutskottet för mediefrågor: Billing (Lekberg)

Utskottet för naturvetenskap och teknik: O. Johansson, Lekberg (Fleetwood, Wärnersson t.o.m. 1998-10-29. Wärnersson ersattes av Björnemalm fr.o.m. 1998-11-04)

Underutskottet för teknikpolicy och energi: Lekberg

Underutskottet för vetenskapspolicy och etik: Lekberg

Utskottet för miljövård, regional planering och kommunala frågor: I-B Johansson, O. Johansson (Calner, Bergqvist)

Underutskottet för miljöfrågor: Bergqvist (I-B Johansson)

Underutskottet för lokala och regionala myndigheter: I-B Johansson

Utskottet för befolknings- och flyktingfrågor: I-B Johansson, Billing (Andnor, Wärnersson t.o.m. 1998-10-29. Wärnersson ersattes av Björnemalm fr.o.m. 1998-11-04)

Underutskottet för migrationsfrågor: I-B Johansson

Underutskottet för flyktingfrågor: I-B Johansson

Underutskottet för demografifrågor: Billing

Utskottet för procedurfrågor: Magnusson (Bergqvist)

Utskottet för jordbruksfrågor och landsbygdsutveckling: I-B Johansson, ordförande (O. Johansson)

Underutskottet för fiske: I-B Johansson (ex officio)

Underutskottet för livsmedel: I-B Johansson (ex officio)

Utskottet för förbindelser med de nationella parlamenten och med allmänheten: Lekberg (Calner)

Underutskottet för deltagardemokrati: Lekberg

Budgetutskottet: Calner (Fleetwood)

Underutskottet för den europeiska statsförvaltningen: Calner

Utskottet för jämställdhet mellan könen: Bergqvist (Billing)

Underutskottet för institutionella verktyg (bildat i september 1998): Bergqvist

Utskottet för granskning av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden ("Granskningsutskottet"): Magnusson, Fleetwood, Hagård (ex officio)

4.1 Granskning av hur medlemsländerna uppfyller sina åtaganden

Vid den andra delsessionen debatterades *framstegen för församlingens granskningsförfarande under perioden april 1997–april 1998* (dok. 8057, res. 1155). Denna utvärdering utgjorde granskningsutskottets första årsrapport. Utskottet redogjorde för de svårigheter det mött. Vilka arbetsmetoder utskottet borde tillämpa i kontakterna med stater som är föremål för granskning har krävt noggranna överväganden. Utskottet har dragit slutsatsen att konfrontation bör undvikas och att övertalning är att föredra. Kritik riktades mot utskottet för att i huvudsak nya medlemsländer övervakats. Men även ”gamla” medlemmar blir föremål för granskningen. Proceduren avseende Turkiet hade t.ex. redan inletts. I resolutionen godkändes riktlinjer för utskottets fortsatta arbete som bygger på icke-konfrontation. Ett önskemål som ofta fördes fram i debatten är ökat samarbete med ministerkommittén. I resolutionen föreslogs att övervakningsärenden skall stå på dagordningen för mötena i ”Joint Committee”.

Vid den tredje delsessionen i juni debatterade församlingen *Ryska federationens respekterande av sina förbindelser och åtaganden* (dok. 8127). Utvecklingen i Ryssland har granskats sedan landet inträdde i Europarådet 1996. Utskottet rapporterade om de viktigaste framstegen, nämligen ratificeringen av konventionen om de mänskliga rättigheterna och Europarådets antitortyrkonvention, igångsättandet av reformer av fängelsesystemet och ny lagstiftning på brottmålsområdet. Ryssland måste dock även uppfylla åtaganden såsom genomförandet av lagar över hela territoriet, beaktande av sociala rättigheter, avskaffande av dödsstraffet, reform av fängelsesystemet, bekämpande av korruption och ekonomisk brottslighet. Granskningen av utvecklingen i Ryssland fortsätter.

Övervakningsrapporten vid den fjärde delsessionen avsåg *Bulgariens respekterande av sina förpliktelser och åtaganden* (dok. 8180). Bulgarien bedömdes befinna sig i en kritisk period av sin demokratiska och ekonomiska utveckling. Samtidigt som landet uppgavs ha kommit en bra bit på väg i uppfyllandet av Europarådets kriterier, fastslog församlingen att det krävs ytterligare förändringar för att det skall uppfylla de åtaganden som gjordes i samband med inträdet i organisationen. Särskilt kritiserades medielagstiftningen som inger farhågor för att regeringen kan ta kontrollen över de elektroniska medierna. Granskningen fortsätter av polisbrutalitet mot medlemmar av religiösa grupper, romer och gatubarn. Församlingen beslöt att noga följa tillämpningen av den nya lagstiftningen för juridiska system. Det ansågs nödvändigt att vaka över att principen om maktfördelning tillämpas samt att reformen om lagstiftning om lokalt självstyre genomförs. Bulgarien uppmanades att ratificera de konventioner som landet redan undertecknat. Särskilt påpekades vikten av att Bulgarien undertecknar konventionen för skydd av nationella minoriteter.

Vid den första delsessionen debatterades *utvecklingen i Förbundsrepubliken Jugoslavien och dess implikationer för Balkanregionen* (dok. 7986, res. 1146). Tre jugoslaviska parlamentsledamöter hade för första gången inbjudits att delta i debatten. Majoriteten välkomnade det politiska utskottets rapport och betonade vikten av att Europarådet nära följde utvecklingen särskilt i Kosovo. Församlingen fördömde förtrycket av den albanska minoriteten i Kosovo. Garantier för tillförsäkrande av pressfrihet, domstolarnas oberoende, skydd av mänskliga rättigheter och nationella minoriteter är krav som ställs på Förbundsrepubliken Jugoslavien för medlemskap i Europarådet.

Situationen i Algeriet (dok. 7997, rek. 1358) fördes upp i en extrainsatt debatt vid januarsessionen. Byrån hade avstyrkt en debatt om en icke-medlemsstat som inte heller ligger i Europa, men församlingen gick emot byrån. Debatten resulterade i en rekommendation som uttrycker solidaritet med våldets offer. Ministerkommittén uppmanades att fördöma våldet och undersöka möjligheterna att bidra till EU:s initiativ i området.

Vid den andra delsessionen beslutade församlingen om en extrainsatt debatt om *den senaste utvecklingen i Förbundsrepubliken Jugoslavien och situationen i Kosovo* (dok. 8082, 8037, rek. 1368). Två parlamentariker från Belgrad deltog denna gång i sessionen. I rekommendationen sades beträffande Förbundsrepubliken Jugoslaviens medlemskapsansökan att denna endast kan beaktas om Europarådets principer och det internationella samfundets krav uppfylls. Ministerkommittén uppmanades att besluta om uppföljning av medlemskapsansökan i ljuset av framsteg från den jugoslaviska sidan, särskilt beträffande Kosovo.

Vid aprilsessionen debatterade parlamentarikerförsamlingen en rapport om *omdaning av FN* (dok. 8052, rek. 1367). Rapporten betonade behovet av en starkare parlamentarisk dimension i FN för att förstärka FN:s demokratiska legitimitet. Ministerkommittén uppmanades att undersöka möjligheter till ökat samarbete mellan Europarådet och FN. Jan Bergqvist underströk i ett inlägg att riksdagsledamöternas aktiva engagemang i FN-arbetet som delegater är en styrka i Sveriges utrikespolitik. Parlamentarikerna har en viktig roll att spela när det gäller att förmedla kunskaper vidare till allmänheten i sina valkretsar och att stimulera till en debatt om FN. Europarådet har all anledning att förstärka sina relationer med FN, framhöll Bergqvist.

Vid den andra delsessionen debatterades även *relationerna med EU (uppföljning av Amsterdamfördraget)* (dok. 8051, rek. 1365). Rapporten föreslog ökat samarbete mellan EU:s och Europarådets olika organ, särskilt mellan Europaparlamentet och parlamentarikerförsamlingen. Amsterdamfördraget medförde utökade befogenheter för unionen rörande bl.a. mänskliga rättigheter. Detta innebär att EG-domstolen i Luxemburg i viss mån kommer att kunna avgöra mål rörande mänskliga rättigheter. Därmed förelåg, enligt församlingen, risk för att motsägelsefull praxis mellan domstolen i Strasbourg och domstolen i Luxemburg utvecklas. För undvikande av detta föreslogs att frågan om EU-anslutning till MR-konventionen borde aktualiseras på nytt efter Amsterdamfördragets ikraftträdande. Församlingen framhöll

Europarådets roll i förberedelsen av kandidatländerna för att uppfylla unionens krav på bl.a. det rättsliga området.

Vid den tredje delsessionen togs återigen beslut om en extrainsatt debatt om *krisen i Kosovo och situationen i Förbundsrepubliken Jugoslavien* (rek. 1376). Rapporten klargjorde att grundförutsättningen för lösningen av krisen var ett omedelbart eldupphör och återupptagande av dialog. De jugoslaviska myndigheterna och president Milosevic bar huvudansvaret för upptrappningen av våldet. Församlingens debatt fokuserade på situationen i Kosovo. Rekommendationen uteslöt inte användandet av militära medel, om de jugoslaviska myndigheterna inte skulle följa de krav som ställts på dem. Förbundsrepubliken Jugoslavien uppmanades upphöra med våldsanvändningen mot civilbefolkningen i Kosovo, att släppa in internationella observatörer och att genomföra demokratiska reformer. Även denna gång deltog jugoslaviska representanter i debatten. De protesterade mot formuleringen om etnisk rensning i Kosovo; problemet var separatism och terrorism från de albanska partierna.

Vid den fjärde delsessionen debatterades och antogs en rekommendation om *inrättande av en europeisk uppförandekod för vapenhandel* (dok. 8188, rek. 1382). Jan Bergqvist gjorde ett inlägg på socialistgruppens vägnar. Han redogjorde bl.a. för öppenheten i det svenska systemet. I det svenska vapenexportrådet har parlamentarikerna en viktig roll när det gäller t.ex. att tolka EU:s nya uppförandekod för vapenhandel och att formulera politiska riktlinjer för vapenexport. Öppenheten ökar även genom regeringens årsredovisning om vapenexporten. Bergqvist varnade för spridningen av lättare vapen och den förödande användningen av barnsoldater.

Även vid den fjärde delsessionen beslöt församlingen om en extrainsatt debatt om *krisen i Kosovo och situationen i Förbundsrepubliken Jugoslavien* (dok. 8204, 8210, rek. 1384). Omedelbart eldupphör, tillbakadragande av de serbiska säkerhetsstyrkorna och omedelbar avvärjning av kosovoalbanska grupper samt omedelbart återupptagande av en dialog ansågs vara grundförutsättningar för en hållbar lösning av krisen. Starkt stöd uttrycktes för den resolution angående Kosovokrisen som FN:s säkerhetsråd antagit dagen före församlingens debatt. I motsats till tidigare deltog inga jugoslaviska företrädare i sessionen. Församlingen rekommenderade ministerkommittén att anordna en internationell konferens om Kosovos framtida status, med deltagande av alla intresserade parter, regeringar och berörda internationella organisationer.

Vid den fjärde delsessionen debatterade församlingen *övergripande politik: Europarådet och OSSE* (dok. 8187, rek. 1381). Europarådets samtliga 40 medlemsländer är medlemmar i OSSE. Organisationernas verksamhet grundas på samma värderingar och principer beträffande Europas stabilitet och säkerhet. De akuta kriserna bl.a. i Kosovo och Albanien samt valövervakning i många länder har visat att Europarådet i samarbete med andra internationella organisationer kan bidra till en positiv utveckling.

Vid den första delsessionen debatterades en rapport om *Ukrainas åtagande att införa moratorium på verkställighet av dödsstraff och avskaffande av dödsstraff* (dok. 7974, res. 1145). Församlingen hade behandlat dödsstraffets avskaffande i Ukraina både 1996 och 1997. Flera avrättningar hade rapporterats i Ukraina under 1997. I resolutionen påpekades att Ukraina vid inträdet i Europarådet år 1995 åtog sig att omedelbart införa ett moratorium på dödsstraff. Ukraina kritiserades för det sätt på vilket landet hemlighöll information om avrättningar och om fångar som blivit dömda till dödsstraff. Resolutionen tog också upp förhållandena i Ukrainas fängelser. Församlingen förbehöll sig rätten att överväga godkännandet av den ukrainska delegationens fullmakter vid kommande möten till dess man erhållit obestridliga bevis på att ett moratorium i fråga om dödsstraff införts.

Vid den tredje delsessionen antog församlingen ett yttrande om utkastet till en *straffrättskonvention om korruption* (dok. 8133). Församlingen stödde upprättandet av en straffrättslig konvention för bekämpandet av korruption, liksom inrättandet av partsavtalet GRECO (Group of States Against Corruption) som skall ansvara för övervakningen av genomförandet av de 20 principerna om bekämpande av korruption. Jan Bergqvist höll ett anförande på socialistgruppens vägnar, i vilket han underströk att korruption kunde underminera förtroendet för demokratiska institutioner, kränka de mänskliga rättigheterna och äventyra rättsstatens principer. Vidare påpekade han att det var angeläget att finansieringen av GRECO säkerställdes i enlighet med handlingsplanen från toppmötet i oktober 1997.

Vid junisessionen debatterades *rätten till privatliv* (dok. 8130, res. 1165). Debatten behandlade frågan om huruvida man kan etablera en balans mellan det berättigade kravet på skydd för individens privatliv och kravet på yttrandefrihet och pressfrihet. Göran Magnusson gjorde ett inlägg i debatten. Han fick församlingens stöd för en ordning som överensstämmer med den som finns i Sverige. Han föreslog att medierna i medlemsländerna bör uppmuntras att utarbeta sina egna riktlinjer för publicering och också sätta upp institutioner dit medborgarna kan vända sig med sina klagomål och med begäran om att rättelse skall publiceras.

Vid den fjärde delsessionen debatterades *värnpliktigas mänskliga rättigheter* (dok. 7979, res. 1166). Debatten i denna fråga handlade om värnpliktigas rätt till medinflytande och rätt att organisera sig. Birger Hagård upplyste församlingen om hur den svenska föreningsfriheten är ett naturligt inslag i det svenska värnpliktssystemet.

Göran Magnusson var rapportör för det juridiska utskottet beträffande *baltiska staters tidigare ambassader i några av Europarådets medlemsländer* (dok. 8176, rek. 1392). Utskottet rekommenderade att de fyra ifrågavarande fastigheterna i Paris och Rom överlämnades till de rättmätiga ägarna, nämligen Estland, Lettland och Litauen.

Vid den första delsessionen uppmärksammades *den ekonomiska brottslighetens hot mot Europa* (doc. 7971, res. 1147). Den ökade förekomsten av penningtvätt och korruption kräver gemensamma internationella insatser. Det föreslogs att ett särskilt övervakningsorgan inom Europarådet skulle inrättas. Jan Bergqvist betonade behovet av intensifierat samarbete staterna emellan för att tackla problemen med ekonomisk brottslighet. Han föreslog att auktoriserade revisorer som arbetar i företag bör ha skyldighet att rapportera till polisen om de ekonomiska brott som framkommer vid revision.

Vid den andra delsessionen debatterades en rapport om *riskerna med asbest för arbetare och miljön* (dok. 8015, rek. 1369). Lisbet Calner konstaterade att användningen av asbest har minskat betydligt i Sverige sedan 1970-talet tack vare information om dess hälsorisker. Det har varit en mödosam process att genom lagstiftning, kontrollmekanismer och informationskampanjer komma så långt.

Vid den tredje delsessionen debatterades *japansk ekonomi i ett sydostasiatiskt och i ett globalt sammanhang* (doc. 8043, res. 1164). De reformer Japan hade genomfört för att lösa den allvarliga ekonomiska krisen, särskilt åtgärder för att underlätta konkurrens, öppenhet och utländska investeringar, välkomnades. Ekonomiska kontakter mellan Japan och Europa är viktiga och måste utvidgas för att främja det fortsatta ekonomiska reformarbetet.

Lisbet Calner var rapportör för ekonomi- och utvecklingsutskottet i debatten om *Europarådets sociala utvecklingsfond; verksamhet och framtidsutsikter* (dok. 8128, rek. 1378) vid junisessionen. Hon påpekade att fonden fyller en viktig funktion. Den är inte en bank, utan har en social uppgift. Fondens kapital måste utökas liksom samarbetet med andra finansieringsinstitut. Calner påminde om att många projekt förhalas på grund av brister i mottagarlandets administrativa system.

4.5 Sociala frågor, hälso- och familjefrågor

Vid den första delsessionen diskuterade församlingen *europiska sociala stadgans framtid* (dok. 7980, rek. 1354). Parlamentarikerförsamlingen framhöll att sociala stadgan på ett effektivt sätt garanterar sociala och medborgerska rättigheter i en värld som karaktäriseras av förändring. Rapporten underströk behovet av att flera stater ratificerar stadgan. Endast 21 av Europarådets 40 medlemsstater har ratificerat sociala stadgan.

I rapporten om *kampen mot social utslagning och stärkandet av social samhörighet i Europa* (dok. 7981, rek. 1355) uppmärksammades allvarliga sociala problem i medlemsländerna. Antalet medborgare som lever i fattigdom har ökat dramatiskt i Central- och Östeuropa under 90-talet. Parlamentarikerförsamlingen uppmanade medlemsländernas regeringar att ge sociala rättigheter samma status som mänskliga rättigheter. Församlingen rekommenderade regeringarna att vidta aktiva åtgärder inom husbyggande, utbildning och sjukvård.

Vid den andra delsessionen debatterades *misshandel och försummelse av barn* (dok. 8041, rek. 1371). Parlamentarikerförsamlingen föreslog att barn

bör ges juridiskt och socialt skydd mot pedofili, prostitution och adoptionsmissbruk. Församlingen föreslog också att ett internationellt register upprättas över personer som dömts för brott mot barn. Registret, som skulle föras av Europadomstolen, skulle kunna hindra den som dömts för brott mot barn att få ett arbete som utsätter barn för risker. Ministerkommittén uppmanades att etablera ett effektivt juridiskt samarbete i denna fråga mellan medlemsstaterna. Göran Magnusson underströk att det är viktigt att kriminalisera tillverkning av pornografiska bilder på barn, liksom distribution av sådana bilder. Han redogjorde för svensk lagstiftning som gör det olagligt att inneha pornografiska bilder på barn. Han krävde åtgärder från Europarådets medlemsstater för att skydda unga flickor mot könsstympning.

4.6 Kultur och utbildning

I debatten om *minoriteters tillgång till högre utbildning* (dok. 7888, rek. 1353) redogjorde Ingegerd Wärnersson för hur arbetet i Sverige fortskrider beträffande ratificering av Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och om historiska minoritetsspråk. Frågan har utretts. En ratificering skulle innebära att Sverige markerar sin mångkulturella historia där nationella minoriteter länge haft en egen roll.

Vid den fjärde delsessionen debatterades *hotade uraliska minoritetskulturer* (dok. 8126, res. 1171). Församlingen vädjade till de ryska myndigheterna att skydda minoriteter i Ural. Den ryska lagstiftningen stödjer språkliga och kulturella minoriteter och jämnställer dem med rysk kultur och språk. Den ekonomiska krisen i Ryssland hotar dock många mindre befolkningsgruppers språk och kultur i Ural.

4.7 Naturvetenskap och teknik

Vid den tredje delsessionen debatterade parlamentarikerförsamlingen *grundutbildning i naturvetenskap och teknik* (dok. 8122, rek. 1379). Det informationstekniska genombrottet har grundligt förändrat samhället. Behovet av kunskaper i naturvetenskap och teknik har ökat. Att lära sig hitta i informationsflödet är viktigt. Den nya tekniken ställer skolor, lärare och beslutsfattare inför svåra uppgifter när det gäller att finna lämpliga undervisningsmetoder.

FN:s internationella år för världshaven medförde att havsmiljöfrågor behandlades av flera utskott. En rapport om *framtida utmaningar inom europeisk havsforskning* (dok. 8164, res. 1168) debatterades vid den fjärde delsessionen. Grundandet av ett europeiskt centrum för havsforskning skulle innebära ett viktigt instrument för att främja samarbete mellan olika forskningsinstitut, sjöfartsnäring och politiska beslutsfattare.

Sören Lekberg var rapportör för utskottet för naturvetenskap och teknik beträffande *energisamarbete i Östersjöområdet* (dok. 8168, res. 1175). Rapporten underströk att ökade infrastrukturinvesteringar krävs för en effektivare energianvändning i Östersjöländerna. Användningen av naturgas bör prioriteras och ersätta olja och kol vid elproduktion. Rapporten förespråkade

4.8 Miljö, regionalplanering, lokal förvaltning

En straffrättslig konvention till skydd för miljön (dok. 8133) behandlades av parlamentarikerförsamlingen vid den tredje delsessionen i juni. Konventionen trädde i kraft senare under hösten 1998.

Havsmiljöfrågor engagerade även utskottet för miljövard, regionalplanering och kommunala frågor. Vid den fjärde delsessionen debatterade parlamentarikerförsamlingen *oceanerna: tillståndet för den marina miljön och nya trender inom internationell havsrätt* (dok. 8177, rek. 1388). Ökande urbanisering och skogsavverkning var enligt rapporten de största hoten för ekosystemen i kustområdena. För att effektivt skydda havsmiljön krävs att den internationella rättens föreskrifter följs.

4.9 Befolknings- och flyktingfrågor

Vid den första delsessionen debatterade församlingen *Bosnien-Hercegovina: flyktingars och tvångsförflyttade personers återvändande* (dok. 7972, rek. 1357). Debatten avslutades med rekommendationer inriktade bl.a. på krav om ökad medverkan från bosnisk sida för att underlätta för flyktingar att återvända. Dialog mellan de politiska grupperna krävs enligt Daytonavtalets föreskrifter. FN:s flyktingkommissarie Sadako Ogata deltog i debatten. Hon sade att 40 multi-etniska städer kommer att finnas vid årets utgång i Bosnien-Hercegovina. Dessa prioriteras i det humanitära biståndet.

En rapport om *UNHCR:s verksamhet under perioden 1994–1997* (dok. 7972, rek. 1356) debatterades vid samma tillfälle. UNHCR:s verksamhet omfattar 23 miljoner flyktingar i hela världen. UNHCR:s insatser prisades. Samtidigt poängterades behovet av politiska åtgärder som förhindrar flyktingvågor och tvångsförflyttningar.

Migrationsfrågor var på dagordningen även vid den andra delsessionen. Utgångspunkt för debatten var en rapport om *Internationella Migrationsorganisationens (IOM) aktiviteter 1994–1997* (dok. 8053, rek. 1370). Generaldirektör James N. Purcell redogjorde för organisationens arbete för flyktingar och tvångsförflyttade personer, särskilt i länder som drabbats hårt vid kommunistblockets kollaps åren 1994–1997.

I debatten om *den humanitära situationen för kurdiska flyktingar och tvångsförflyttade personer i sydöstra Turkiet och norra Irak* (dok. 8131, rek. 1377) gjorde Ingegerd Wärnersson ett inlägg. Hon påpekade att Turkiet måste garantera respekt för de mänskliga rättigheterna och yttrandefriheten innan landet kan bli aktuellt för EU-medlemskap. En fredlig lösning av konflikten i sydöstra Turkiet krävs för ett slut på den kurdiska minoritetens lidanden och för att garantera dess rättigheter.

Vid den fjärde delsessionen debatterades *situationen för flyktingar, asylsökanden och tvångsförflyttade från Kosovo* (dok. 8205, rek. 1385). Konflikten hade lett till att mellan 290 000 och 600 000 människor var på flykt. För-

störda bostadshus och allmän osäkerhet gjorde återvändandet svårt. Alla våldshandlingar måste upphöra för att flyktingar skall kunna återvända.

1998/99:ER1

4.10 Jordbruk och landsbygdsutveckling

Vid den fjärde delsessionen debatterades *uthållig exploatering av levande marina resurser* (dok. 8165, res. 1170). I den antagna resolutionen föreslogs åtgärder för att främja fiskeforskning och teknisk utveckling inom denna sektor, förhindra nedsmutsning samt öka allmänhetens kunskaper om oceanernas betydelse för miljön.

4.11 Kontakter med nationella parlament och med allmänheten

Utskottet för förbindelser med de nationella parlamenten och med allmänheten tillsatte under 1998 ett underutskott för att planera högtidlighållandet av Europarådets 50-årsjubileum. I planerna ingår att anordna en ungdomsriksdag i Strasbourg i april 1999. Riksdagens Europarådsdelegation har bestämt att fyra svenska gymnasieelever från olika delar av landet skall ingå i den svenska ungdomsdelegationen. En utställning som beskriver Europarådet och dess verksamhet kommer att visas i riksdagens infocentrum under våren. Ett antal skrifter och broschyrer kommer att uppdateras och ges ut under 1999. De nationella parlamenten uppmanas att ordna Europarådsdebatter under året. Den 5 maj 1999 är centrum för högtidligheterna i London, där Europarådets stadgar undertecknades för 50 år sedan. Parlamentarikerförsamlingens byrå samt utvidgad "Joint Committee" sammanträder den 6–7 maj i Budapest.

4.12 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Vid den första delsessionen beslutade parlamentarikerförsamlingen att inrätta ett nytt *utskott för att behandla frågor rörande jämställdhet mellan kvinnor och män* (dok. 7890). Utskottet består av 45 parlamentariker. Utskottet förväntas bli slagkraftigare än den ad hoc-kommitté för jämställdhet mellan könen som sedan 1993 haft ansvaret för jämställdhetsfrågorna. Det nya utskottets uppdrag är att föreslå åtgärder och bevaka att medlemsstaterna genomför sina åtaganden på detta område. Det skall främja jämställdhet genom att anordna seminarier, konferenser och utfrågningar. Utskottet arrangerade under 1998 en utfrågning om kvinnors situation i Afghanistan.

Rekommendationer

Nr

- 1352 Om det andra toppmötet för stats- och regeringschefer i Europarådets medlemsländer (Strasbourg 10–11 oktober 1997)
- 1353 Minoriteters tillgång till högre utbildning
- 1354 Europeiska sociala stadgans framtid
- 1355 Kampen mot social utslagning och stärkandet av social samhörighet i Europa
- 1356 UNHCR:s verksamhet under perioden 1994–1997
- 1357 Bosnien-Hercegovina: flyktingars och tvångsförflyttade personers återvändande
- 1358 Situationen i Algeriet
- 1359 Om hållbar utveckling i Medelhavsbassängen och Svarta havsbassängen
- 1360 Krisen i Kosovo
- 1361 Modifiering av proceduren för antagande av Europarådskonventioner
- 1362 Diskriminering mellan könen vid val av förälders efternamn för barnen
- 1363 Kongressen för lokala och regionala organ i Europa; senare tids verksamhet samt förslag till förändringar
- 1364 Europeiskt ungdomssamarbete och aktuella förslag till strukturella förändringar
- 1365 Relationerna med EU (uppföljning av Amsterdamfördraget)
- 1366 Utvecklingen rörande församlingens granskningsförfarande (april 1997–april 1998)
- 1367 Omdaning av FN
- 1368 Den senaste utvecklingen i Förbundsrepubliken Jugoslavien och situationen i Kosovo
- 1369 Riskerna med asbest för arbetare och miljön
- 1370 Internationella Migrationsorganisationens (IOM) aktiviteter 1994–1997
- 1371 Misshandel och försummelse av barn
- 1372 Unidroit – konvention om stulen eller illegalt exporterad kulturell egendom
- 1373 Om rätten för medlemmar av Europarådets parlamentariska församling att erhålla visum och fritt förflytta sig i medlemsländerna

- 1374 Flyktingkvinnornas situation i Europa
- 1375 Skydd mot skingrande av ”tillfälliga samlingar”
- 1376 Krisen i Kosovo och situationen i Förbundsrepubliken Jugoslavien
- 1377 Den humanitära situationen för kurdiska flyktingar och tvångsförflyttade personer i sydöstra Turkiet och norra Irak
- 1378 Europarådets sociala utvecklingsfond; verksamhet och framtidsutsikter
- 1379 Grundutbildning i naturvetenskap och teknik
- 1380 Värnpliktigas mänskliga rättigheter
- 1381 Övergripande politik: Europarådet och OSSE
- 1382 Inrättande av en europeisk förhållningskod för vapenhandel
- 1383 Språklig mångfald
- 1384 Krisen i Kosovo och situationen i Förbundsrepubliken Jugoslavien
- 1385 Situationen för flyktingar, asylsökande och tvångsförflyttade från Kosovo
- 1386 Den senaste utvecklingen i Albanien
- 1387 Framtida utmaningar för europeisk havsforskning
- 1388 Oceanerna: tillståndet för den marina miljön och nya trender inom internationell havsrätt
- 1389 Konsumenternas säkerhet och livsmedelskvalitet
- 1390 Utsläpp av småpartiklar och människors hälsa
- 1391 Läget beträffande pensionssystemet för Europarådets anställda
- 1392 Baltiska staters tidigare ambassader i några av Europarådets medlemsländer
- 1393 Skötsel och skydd av landskapet: en Europakonvention

Resolutioner

Nr

- 1144 Instiftande av ett utskott för jämställdhet mellan könen
- 1145 Avrättningar i Ukraina
- 1146 Utvecklingen i Förbundsrepubliken Jugoslavien och dess implikationer för Balkanregionen
- 1147 Den ekonomiska brottslighetens hot mot Europa
- 1148 Behovet av att påskynda utvecklingen av turism i Central- och Östeuropa
- 1149 Hållbar utveckling i Medelhavsregionen och Svarta havsregionen

- 1150 Utkast till förslag till konvention för det europeiska landskapet
- 1151 Kongressen för lokala och regionala organ i Europa: aktuell verksamhet samt förslag till förändringar
- 1152 Europeiskt ungdomssamarbete och aktuella förslag till strukturella förändringar
- 1153 De politiska gruppernas orförandes deltagande i det politiska utskottets möten
- 1154 De nationella parlamentens demokratiska funktionssätt
- 1155 Framstegen för församlingens granskningsförfarande (april 1997–april 1998)
- 1156 Flyktingsituationen i Palestina inom ramen för fredsprocessen i Mellanöstern
- 1157 Hanteringen av radioaktivt avfall
- 1158 Verksamheten inom FN:s ekonomiska kommission för Europa
- 1159 Sammansättning av församlingens politiska grupper
- 1160 Val av församlingens vicepresidenter
- 1161 Övergångsprocess för jordbruket i Central- och Östeuropa
- 1162 Europeiska återuppbyggnads- och utvecklingsbankens (EBRD) verksamhet under 1997
- 1163 Överenskommelse beträffande Nordirland
- 1164 Japansk ekonomi i ett sydasiatiskt och i ett globalt sammanhang
- 1165 Rätten till privatliv
- 1166 Värnpliktigas mänskliga rättigheter
- 1167 OECD och världsekonomin
- 1168 Framtida utmaningar inom europeisk havsforskning
- 1169 Oceanerna: tillståndet för den marina miljön och nya trender inom internationell havsrätt
- 1170 Uthållig exploatering av levande havsresurser
- 1171 Hotade uraliska minoritetskulturer
- 1172 Situationen för den fransktalande befolkningen i Bryssels utkanter
- 1173 Centraleuropeiska frihandelsavtalet (CEFTA)
- 1174 Ekonomisk utveckling i Mellanöstern och Nordafrika
- 1175 Energisamarbete i Östersjöområdet
- 1176 Direktiv för församlingens utskott

Nr

- 537 Instiftande av ett utskott för jämställdhet mellan könen
- 538 Avrättningar i Ukraina
- 539 Granskning av åtaganden gällande sociala rättigheter
- 540 Ekonomisk brottslighet: ett hot mot Europa
- 541 Behov av att påskynda utvecklingen av turism i Central- och Östeuropa
- 542 De nationella parlamentens demokratiska funktionssätt
- 543 Internationella adoptioner
- 544 Krisen i Kosovo och situationen i Förbundsrepubliken Jugoslavien
- 545 Den humanitära situationen för kurdiska flyktingar och tvångsförflyttade personer i sydöstra Turkiet och norra Irak
- 546 Grundutbildning i naturvetenskap och teknik

Yttranden

Nr

- 204 Europarådets utkast till konvention om skydd av miljön genom straffrätt
- 205 Europarådets budget för budgetåren 1998 och 1999
- 206 Församlingens utgifter för budgetåret 1999
- 207 Utkast till straffrättskonvention om korruption